

Vertaal een Bijbelvers

Op Paaseiland wordt het Rapa Nui gesproken. Veel woorden die wij in het Nederlands kennen, komen in deze taal niet voor. Ook worden de zinnen op een heel andere manier opgebouwd.

Hieronder staat een Bijbelvers in het Rapa Nui. Wat betekent dit vers? En waar staat dit vers? Gebruik de woordenlijst onderaan.

E haka kore koe i te mātou

hara, pa he haka rehu iŋa

o mātou i te me'e 'ino

aŋa mai e te rua.

In dit vers komen de volgende woorden voor:

aŋa	doen, maken
hara	fout, zonde
koe	jij, u
kore	niet, zonder
mātou	wij (meer dan 2, zonder de aangesproken persoon)
me'e	ding
rehu	vergeten
rua	twee, ander
'ino	fout, slecht

Verder de volgende grammaticale woordjes:

haka	<i>causatief</i> : veroorzaken
he	<i>lidwoord</i> : de, het, een
e	1) gebiedende wijs, aansporing; 2) gaat vooraf aan de handelende persoon: door
i	gaat vooraf aan het lijdend voorwerp
iŋa	<i>nominalisator</i> : maakt van het voorafgaande werkwoord een zelfstandig naamwoord
mai	<i>richtingwijzer</i> : hierheen, naar mij/ons toe
o	van
pa	zoals
te	<i>lidwoord</i> : de, een het

'Wij' en 'ons' in het Rapa Nui

In het Rapa Nui zijn er vier woorden voor *wij* of *ons*. Het maakt namelijk uit of je het over twee of meer dan twee personen hebt, en of de aangesproken persoon deel uitmaakt van de groep.

De vier woorden zijn als volgt:

māua	wij tweeën (ik en iemand anders, zonder jou)
tāua	wij tweeën (jij en ik)
mātou	wij (drie of meer, zonder jou)
tātou	wij (jij, ik en anderen)

Bij het vertalen van de Bijbel in het Rapa Nui moet je dus altijd een keus maken: gaat het om twee of meer personen? En is de aangesproken persoon deel van de groep? Je moet dus niet alleen bedenken wie iets zegt, maar ook tegen wie het gezegd wordt.

Welk woord moet je gebruiken in de onderstaande Bijbelverzen? Waarom?

1. *En in een nacht droomden **wij** een droom, ik en hij.* (Gen. 41:11)
2. *Maar Simon antwoordde en zei tegen Hem: Meester, **wij** hebben heel de nacht gewerkt en niets gevangen.* (Luk. 5:5)
3. *En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de hof mogen **wij** eten.* (Gen. 3:2)
4. *Ik hoop u spoedig te zien, en dan zullen wij van mond tot mond spreken.* (3 Joh. 14)
5. *En wij toch rechtvaardig, want **wij** ontvangen straf, overeenkomstig wat **wij** gedaan hebben; maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan.* (Luk. 23:41)
6. *En **wij** hoopten dat Hij het was Die Israël zou verlossen.* (Luk. 24:21)
7. *En God zei: Laten **Wij** mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis.* (Gen. 1:26)

Zin in een écht lastige uitdaging? Kijk op <http://tinyurl.com/nukuoropuzzel> voor een pittige grammaticapuzzel (in het Engels) over het Nukuoro, een taal die twintig verschillende woorden heeft voor "ons/onze".